

Úvod do problematiky chovu brouků

V současné době je k dispozici hodně literatury o chovu brouků v češtině i v jiných světových jazycích, takže se nebudu nijak obsáhle rozepisovat. Uvedu informace vhodné spíše pro úplné laiky.

K chovu dospělých brouků a jejich množení jsou vhodná zejména akvária a různé plastové nádoby. Důležitá je zejména jejich velikost a možnost cirkulace vzduchu. Nejsou vhodné příliš malé, ani příliš velké nádrže. Pro většinu druhů plně postačují velikosti (d x š x v) 30 x 30 x 30, 40 x 30 x 30, 40 x 40 x 30, a podobně. Obecně platí, že pro druh větší (asi od 5 cm) použijeme větší nádobu a naopak.

Dno nádrže tvoří minimálně 10 cm mocná vrstva substrátu. (Čím větší druh, tím mocnější by měla být i vrstva substrátu.) Jeho složení bývá různé. Za univerzální je považována buková listovka (částečně zetlelé listy buku). S oblibou se též užívá listí dubu, habru, břízy, lípy, případně jejich směsi. Výsledný substrát může dále tvořit ztrouchnivělé dřevo listnáčů, trus býložravců (zejména krav), písek (kokony jsou tvrdší), rašelina, a podobně. Larvy zlatohlávků se dají chovat pouze v listovce, larvy nosorožníků preferují substrát s přibližně 50 % podílem ztrouchnivělého dřeva, a larvy roháčů by se měly chovat pouze v ztrouchnivělém dřevě.

Na substrát v chovné nádrži je vhodné umístit dekorační prvky - větve a kůru. Brouci po nich lezou a celkový dojem z akvária je lepší.

Jako osvětlení nádrže souží žárovka (možnost přehřátí brouků) nebo malá zářivka. Svítit broukům je vhodné 8 - 15 hodin denně. Umělé osvětlení však není podmínkou pokud se nádrž umístí na dostatečně světlé místo. Svítit není potřeba například druhům *Eudicella smithi bertherandi*, *Potosia aeruginosa*, ... Také broukům s večerní a noční aktivitou není potřeba svítit.

Chovné nádrže musí být uzavřené, protože brouci by mohli utéct. Je však potřeba, aby byl ve víku dostatek větracích otvorů kvůli cirkulaci vzduchu.

Do substrátu v chovné nádrži snášejí po spáření samice vajíčka. Ta jsou podlouhlá a velká přibližně 1 - 3 mm. Jejich vývoj trvá nejčastěji 3 týdny. Líhnou se z nich larvy. Živí se stejným substrátem v němž se vyvíjela vajíčka. Po vylíhnutí z vajíčka je larva v prvním instaru - L1. Postupně během vývoje se larva dvakrát svlékne; po prvním svléknutí je označována jako larva druhého instaru - L2, po druhém svléknutí jako larva třetího instaru - L3. Stadium larvy trvá podle druhu 2 - 12 měsíců. Může však trvat i mnohem déle - například u druhu *Megasoma actaeon* i 3 roky.

Ke konci 3. instaru hledají larvy vhodné místo k zakuklení. Při tomto hledání vylézají často na povrch. Po najetí vhodného místa si larva vytvoří ze svých výměšků a okolního substrátu kokon. V něm se přemění v kuklu a posléze v brouka. Ten setrvává v kokonu do ztvrdnutí chitiny. Doba od zakuklení až po vylíhnutí brouka trvá u většiny druhů 2 - 3 měsíce, ale například u druhu *Megalorrhina harisi* 4 - 5 měsíců. Nosorožníci a roháči nevytvářejí pravé kokony, ale vykousávají si komůrky ve dřevě.

Larvy je vhodné vybírat z chovné nádrže a chovat například v zavařovačkách, elementkách, či v umělohmotných sklenicích od nápojů. Mohou se chovat společně s jinými larvami (i různých instarů). Některé druhy však mají kanibalické sklony a je třeba je chovat jednotlivě (například *Chelorrhina savagei*, *Megalorrhina harisi*, *Amaurodes passerini*).

O chovu brouků vychází často články v časopisech *Akvárium terárium*, *Sklípan*, *Živa*. Zajímavá je též česky psaná kniha *Živé drahokamy v teráriích* od Petra Čuříka.